

QUÈ CAL SABER?

D'HOMOGRAFIES I HOMOFONIES

Una **homografia** és la 'identitat gràfica entre dos o més mots que tenen significats diferents', mentre que una **homofonia** és la 'identitat fònica entre dos o més mots que tenen significats diferents'; però ambdós mots representen fenòmens que són ben habituals en totes les llengües, com podem veure a continuació.

Om[o]- és la forma prefixada del mot grec *ômos* ('espatlla'). És l'arrel de diverses paraules relacionades amb aquella regió del cos, com ara **omòplat** (fixeu-vos en l'accent, que és obert i cau en la segona síl·laba), **múscul omohioïdal** ('múscul que va de l'escàpula a l'os hioïde')¹ i **omodínia** ('dolor a l'espatlla').

Omofàgia no és el costum de nodrir-se d'aquella part del cos, com hom podria pensar erròniament. Aquest mot, i el seu adjectiu **omòfag -a** són cultismes, és a dir, formes que el català ja consolidat ha manllevat directament del grec. Fan referència a l'habitud de menjar carn crua i a la persona que en té el costum, respectivament, i deriven dels mots grecs *omós* ('cru') i *phageîn* ('menjar').

Homo- (o **hom-**) és una forma prefixada del mot grec *homós* ('el mateix'). En el vocabulari científic, trobem moltes paraules que contenen aquesta arrel. Recordem-ne unes quantes: **homòleg -òloga**, **homocisteïna**, **homoclamidi -ídia**, **homopolímer**, **homòpter**, **homozigosi**, **homografia**, **homofonia**.

Tot i tenir en compte que *homo*, *hominis* és el mot llatí que designa la nostra espècie (*homo* deriva de *humus*, 'sòl, terra'), la forma prefixada de què deriven les paraules que hi fan referència és **hom[in]-**. Recordem-ne un parell de mots: **hominoïde**, **homínids**.

1. Segons l'ortografia normativa de l'Institut d'Estudis Catalans (OIEC, § 3.2.2.1b, sisè paràgraf), «no han de dur dièresi els derivats amb el sufix *-al* si els primitius respectius tampoc no la porten», com és el cas de l'adjectiu *omohioïdal* (< *omohioïde*).